

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Motivarea inițiativei legislative

Prezenta propunere legislativă are drept scop consolidarea lanțului scurt de aprovizionare în sectorul agroalimentar românesc, în special prin facilitarea și stimularea colaborării directe între producători agricoli, procesatori locali și unități de desfacere (*retail, HORECA, instituții publice*).

Conform definiției europene (*Regulamentul UE nr. 1305/2013, art. 2 lit. m*), lanțul scurt de aprovizionare presupune un număr limitat de operatori economici implicați, angajați în colaborare, implicând o relație strânsă între producători și consumatori. Cu toate acestea, legislația națională nu oferă un cadru normativ coerent, aplicabil și funcțional care să permită dezvoltarea reală a acestor lanțuri.

Conform raportului Departamentului de Stat pentru Agricultură al Statelor Unite ale Americii (USDA) nr. RO2024-0004 din 17 iulie 2024, România continuă să fie o piață în creștere pentru exporturile de produse alimentare și agricole.

În 2023, importurile totale de produse agricole ale României au ajuns la 14,6 miliarde de dolari, înregistrând o creștere de 5% față de 2022, dintre care 56% au provenit din state membre ale Uniunii Europene. Germania, Ungaria, Polonia, Ucraina și Țările de Jos au fost principalii parteneri comerciali ai României în 2023. Principalele categorii de produse importate au fost carnea, produsele lactate, cerealele, semințele oleaginoase și băuturile.

De asemenea, încă de acum 8 ani de zile, un alt raport al Departamentului de Stat pentru Agricultură al Statelor Unite ale Americii (USDA) nr. RO1809 din 30 iulie 2018, 85% din produsele vândute la nivel de retail autohton erau de import sau origine mixte, iar doar 15% de origine locală.

Anul 2024 a marcat pentru România trecerea peste un nou prag deficitar în ceea ce privește fluxul de produse alimentare și animale vii. Valoarea importurilor a depășit pragul de 11,4 miliarde de euro, după o creștere de 5,1% față de anul anterior, în timp ce exporturile s-au micșorat cu 14,2%, până la 6,5 miliarde de euro, ajungându-se astfel la un deficit comercial pe acest segment de 4,8 miliarde de euro, cu 50% mai mare față de 2023, potrivit datelor Institutului Național de Statistică.

De asemenea, doar în perioada 1.01.2025 și 31.03.2025, România a înregistrat un deficit comercial la alimente și animale vii de 1,33 miliarde euro, importurile fiind cu mult mai ridicate valoric decât exporturile, potrivit Institutului Național de Statistică (conform Comunicatului de presă numărul 113 / 12 mai 2025).

Piața retail alimentară de-altfel a avut o creștere susținută, de la 21,6 miliarde euro în 2022, conform studiului „State of Grocery in Central Europe 2023” realizat de către firma de consultanță internațională McKinsey & Company, până la o valoare estimată de 25 miliarde euro în anul 2024.

Lipsa unui sprijin legislativ clar și a unor facilități administrative sau fiscale face ca micii fermieri și procesatori locali să rămână dezavantajați în raport cu marile lanțuri comerciale, afectând sustenabilitatea agriculturii locale și securitatea alimentară.

Conform Regulamentului (UE) 2021/2115 privind planurile strategice PAC (Politica Agricolă Comună), statele membre sunt încurajate să sprijine și să prioritizeze lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale, ca instrumente esențiale pentru reducerea emisiilor de carbon, creșterea rezilienței sistemelor alimentare, susținerea economică a micilor fermieri și îmbunătățirea trasabilității și siguranței alimentare.

De asemenea, Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice evidențiază, prin articolele 67–70, utilizarea de criterii de atribuire ecologice și sociale, inclusiv distanța de transport, sezonalitatea și implicarea economică locală.

Ghidul Comisiei Europene privind Achizițiile Publice Verzi (Green Public Procurement Criteria for Food and Catering Services) recomandă explicit ca entitățile publice să includă în caietele de sarcini produse din lanțuri scurte și locale, care asigură sustenabilitate, prospețime și beneficii economice regionale.

În lipsa unor norme clare și obligatorii, administrațiile publice locale și centrale din România continuă să desfășoare proceduri de achiziții publice pentru produse agroalimentare care nu favorizează lanțurile scurte de aprovizionare alimentară, din producția locală, deși aceasta este disponibilă și competitivă. Această practică generează amprentă sporită de carbon, fragilizează economia rurală românească, elimină accesul fermierilor locali la contracte publice esențiale, reduce din potențialul statului de a capitaliza, prin TVA și alte impozite și taxe, din aprovizionarea alimentară pentru bugetul național, contribuie la importuri masive, uneori din regiuni aflate la mii de kilometri distanță.

Astfel, prin această lege, România transpune coerent și aplicabil la nivel național principiile europene privind sustenabilitatea lanțului alimentar public, obligația de a dezvolta lanțuri scurte și parteneriate locale și dreptul administrațiilor publice de a include criterii sociale, economice și ecologice în achizițiile lor.

2. Obiectiv național strategic:

Această reglementare contribuie direct la:

- consolidarea suveranității alimentare a României,
- sprijinirea micilor producători și procesatori autohtoni,

- reducerea deficitului agroalimentar,
- și stimularea investițiilor în infrastructura agricolă și logistică locală.

De asemenea, protejează interesul public prin:

- furnizarea de alimente proaspete și sigure în instituțiile esențiale ale statului: școli, spitale, azile, unități militare, penitenciare,
- eliminarea intermediarilor fiscali și logistici externi fără contribuție reală în economia românească.

Inițiativa propune:

- Definirea clară și extinsă a conceptului de **lanț scurt de aprovizionare**, inclusiv componenta de procesare locală;
- Prioritizarea produselor provenite din lanțuri scurte în achizițiile publice și în rețelele de retail;
- Reducerea deficitului comercial privitor la alimente și animale vii
- Posibilitatea cooperării directe între agricultori și instituții publice

3. Impactul bugetar și economic

Pe termen scurt, impactul bugetar este imediat, întrucât vizează contribuții suplimentare din TVA colectat ca urmare a tranzacțiilor în interiorul țării.

Din calculul datelor obținute în urma documentelor emise de către Departamentul de Stat pentru Agricultură al Statelor Unite ale Americii, Institutul Național de Statistică, rapoartelor diferitelor societăți de consultanță, rezulta că într-o piață de retail alimentară de 25 miliarde de euro avem se afla alimente importate în valoare de 14,6 miliarde euro, respectiv un procent de 23,8% produse efectiv românești, iar restul de import. O ridicare a procentului retailului alimentar din surse autohtone de la 23,8% la 60% ar genera, doar în ceea ce privește Taxa pe Valoare Adăugată (TVA) colectată, minim 890 milioane de euro, cu costuri minime imediate pentru bugetul de stat.

Pe termen mediu și lung, măsura are potențialul de **creștere a veniturilor bugetare** prin încurajarea conformării fiscale voluntare în rândul micilor producători și reducerea economiei informale.

Impact economic:

- Crește valoarea adăugată păstrată în plan local;
- Susține IMM-urile din agricultură și industria alimentară;

- Reduce dependența de importuri și stimulează consumul de produse românești;
- Favorizează dezvoltarea microregiunilor rurale.

4. Impact social

- Contribuie la menținerea și crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- Reduce decalajele de dezvoltare urban-rural;
- Îmbunătățește accesul populației la alimente locale, proaspete și sănătoase;
- Creează o relație de încredere între consumator și producător;
- Susține agricultura familială și solidaritatea locală.

5. Impact de mediu

- Scade amprenta de carbon prin reducerea transportului pe distanțe mari;
- Încurajează practici agroecologice prin diversificarea producției locale;
- Reduce pierderile alimentare datorită distanței mai mici între producție și consum.

6. Compatibilitatea cu legislația națională și europeană

Propunerea este aliniată cu legislația și strategiile europene, în special:

- **Regulamentul UE nr. 1305/2013** privind sprijinul pentru dezvoltarea rurală;
- **Pactul Verde European** și strategia „De la fermă la consumator”;
- **Noua Politică Agricolă Comună 2023–2027**, care include măsuri dedicate lanțurilor scurte;
- Tratatul privind funcționarea UE,

În legislația națională, completarea se corelează cu:

- Legea nr. 145/2014 privind comercializarea produselor agricole;
- Legea cooperăției agricole nr. 566/2004;
- Legea achizițiilor publice nr. 98/2016, care permite criteriile de sustenabilitate;

7. Concluzie

Adoptarea acestei inițiative este oportună, necesară și justificată atât economic, cât și social și ecologic. Ea nu doar că încurajează producția locală și consumul responsabil, dar și răspunde angajamentelor internaționale ale României în domeniul sustenabilității,

economiei circulare și combaterii schimbărilor climatice. Mai mult, creează premisele unei agriculturi viabile, competitive și echitabile.

ELEMENTE DE FUNDAMENTARE FINANCIARĂ A PROIECTULUI DE LEGE

I. Obiectul intervenției financiare:

Implementarea unei platforme digitale naționale de trasabilitate (PNLSTA) și a unui registru digital de producție (RDPAM), care să asigure:

- trasabilitatea completă a produselor agroalimentare în lanțuri scurte,
- înregistrarea și validarea producției agricole primare,
- integrarea cu sistemele ANAF, APIA, ANSVSA și SEAP,
- sprijin minimal pentru instruirea fermierilor fără competențe IT.

II. Estimarea costurilor pe 5 ani (lei și euro):

Nr. crt.	Componentă	Detaliu Valoare estimată (EUR)	Valoare estimată (LEI)
1	Platforma IT națională (PNLSTA + RDPAM) Construcție, securitate, interoperabilitate	11.000.000	57.200.000
2	Instruire fermieri interesați Sesiuni de grup + materiale video	6.000.000	29.400.000
3	Operare sistem 5 ani Hosting, helpdesk, mentenanță, audit	3.000.000	15.600.000
4	Administrativ și metodologicElaborare norme, audit, ghiduri	1.000.000	5.200.000
TOTAL GENERAL		21.000.000	109.200.000

III. Sursa de finanțare propusă:

- Bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Fonduri externe nerambursabile (PAC 2023–2027 – Intervenții DR-30, DR-37)
- PNRR – Componenta C7 – Transformare Digitală
- Programe REPowerEU și Digital Europe (pentru interoperabilitate și securitate)

IV. Precizări privind sustenabilitatea bugetară:

Costul este proporțional cu suprafața agricolă activă și cu valoarea pierderilor actuale din lipsa trasabilității.

Platforma reduce pierderi fiscale (evaziune, dublă subvenționare, intermediere neautorizată) estimate la peste 100 milioane euro/an.

Platforma va genera peste 900 milioane euro/an din TVA, taxe și impozite suplimentar colectate.

Sistemul oferă efecte structurale asupra competitivității produselor locale și a lanțurilor agroalimentare, fără impact fiscal permanent.

Evaluarea impactului bugetar al prezentei legi indică o necesitate de finanțare de aproximativ 21 milioane euro pentru o perioadă de 5 ani, reprezentând costurile aferente dezvoltării unei platforme digitale naționale de trasabilitate (PNLSTA), înregistrării producției agricole prin RDPAM, asistenței minime pentru fermierii fără competențe digitale și operaționalizării infrastructurii IT aferente.

Această sumă reprezintă o investiție strategică unică, recuperabilă integral prin:

- reducerea pierderilor bugetare cauzate de evaziune și fraudă în circuitul agroalimentar,
- scăderea dependenței de importuri și creșterea competitivității producătorilor locali,
- încadrarea directă în obiectivele UE privind digitalizarea agriculturii și lanțurile scurte.

Suma este integral eligibilă pentru finanțare nerambursabilă din fondurile PAC și PNRR și nu generează, în eventualitatea accesării fondurilor nerambursabile menționate, impact negativ pe termen lung asupra deficitului bugetar.

V. Estimarea impactului asupra colectării TVA prin creșterea ponderii produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală

În conformitate cu următoarele date vom face mai multe precizări:

- Raportului USDA RO2024-0004: importuri agroalimentare în 2023 = 14,6 miliarde USD.
- Date INS (2024): importuri alimente și animale vii = 11,4 miliarde euro.
- Studiu McKinsey: piața de retail alimentar România = 25 miliarde euro (2024).
- Rapoarte USDA (RO1809): 85% din alimentele din retail în 2018 erau de origine import/mixte.
- Cota TVA aplicabilă produselor alimentare: 9%.

Obiectivul legislativ: Creșterea ponderii produselor agroalimentare românești în retail de la 15% la 60%

În sensul celor de mai sus observăm următoarele efecte viitoare:

- O creștere de 45 puncte procentuale în ponderea vânzărilor provenite din surse fiscalizate intern.
- Se reduce importul și se înlocuiește cu produse românești fiscalizate integral în România.

În ce privește calculul impactului TVA:

1. Volumul înlocuirii de produse de import cu produse locale

$45\% \times 25 \text{ miliarde euro} = 11,25 \text{ miliarde euro}$ (valoarea mărfurilor care ar face tranziția de la import la producție internă)

2. TVA suplimentar colectat în România

TVA aferent: $9\% \times 11,25 \text{ miliarde} = 1,0125 \text{ miliarde euro TVA brut}$

Se consideră că importurile:

- Sunt fie fiscalizate parțial (prețuri de transfer, rețele externe),
- Fie implică evaziune fiscală (nefiscalizare totală sau subdeclarare).

Prin înlocuirea cu produse românești, TVA-ul se colectează 100% în România.

Astfel, TVA suplimentar colectat anual: între 900 milioane și 1,01 miliarde euro

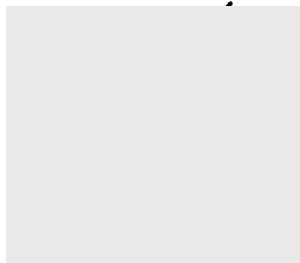

Valoarea medie justificabilă și prudentă pentru fundamentare legislativă: 900 milioane euro TVA/an. În concluzie, aplicarea prevederilor prezentei legi, prin creșterea ponderii produselor agroalimentare de origine românească de la 15% la 60% în comerțul cu amănuntul, este estimată a conduce la o creștere a colectării de TVA cu aproximativ 900 milioane euro anual, în condițiile în care aceste produse vor fi fiscalizate integral pe teritoriul național. Estimarea este fundamentată pe o piață totală de retail alimentar de 25 miliarde euro (2024), o cotă de TVA aplicabilă de 9% și o înlocuire de 45% a produselor de import cu produse interne.

În temeiul art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, vă adresăm rugămintea de a solicita Guvernului să comunice punctul de vedere asupra prezentei propuneri legislative

INIȚIATOR:

Deputat AUR Laura Gherasim

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SİMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2	PORESCU ANTONIO	AUR	
3.	Băduș T. Dănuș	AUR	
4.	MUSAT LIVIU	AUR	
5.	GHEORGHE IONEL	AUR	
6.	CIOBAN LUCIAN CĂTĂLIN	AUR	
7.	CIPRIAN PARASCUL	AUR	
8.	AVRĂMEȘCU ȘTEFĂNIȚĂ-ALIN	AUR	
9.	GOȘĂ ANDREI	AUR	
10.	GURLUI LIVIU-OCTAVIAN	AUR	
11.	IVĂCĂR MARIUS	AUR	
12.	PUȘCĂȘU PETRE	AUR	
13.	COMAN INOANȚ	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	ȘERBAN GRĂMÎNĂ	AUR	
15.	BAȘIU GHEORGHE	AUR	
16.	MICLĂU SEMFEL-VIRGIL	AUR	
17.	MITREA SUMITREANA	AUR	
18.	VASIL - TUDOR LILIA	AUR	
19.	GHEORGHE MIHAI CLAUDIU	AUR	
20.	NEGOCESCU MIHAI - BOGDAN	AUR	
21.	Constanțin Mihaila Claudiu	AUR	
22.	BIRO DANIEL - RĂZVAN	AUR	
23.	PASCARIU MIHAI - COSMIN	AUR	
24.	Yulpoiu Dorel	AUR	
25.	Kelarescu Elena Bogdan	AUR	
26.	IANĂȘĂ DAN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
27.	COSTIN CONCHIDEA	NR	
28.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
29.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	NR	
30.	DANCEA SILVIO	AUR	
31.	GROBU VERONICA	AUR	
32.	PIESCU IONEL	NR	
33.	BOBOȘ ELENA	AUR	
34.	LUCIAN FLORIN PUȘCĂȘU	AUR	
35.	FLOREA CĂBRIȘ	AUR	
36.	DANCEA SILVIU	AUR	
37.	BABEA NELU VALENTIN	AUR	
38.	ȚĂNĂESCU SILVIU-TITUS	AUR	
39.	ENACHE MIHAI ADRIAN	AUR	

LISTA
Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor
agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum
și integrarea acestora în achizițiile publice

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

[illegible]

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	SIMU AURORA TASICA	INDEPENDENT	
2.	BOS MOT MAREȘ	S.N.R.	
3.	Văgău Mariana	independent	
4	CSILLAG ANDREI	INDEPENDENT	
5.	Veolines Verginio S.O.S. R.O.		
6	GOLDESCU IONEL	S.O.S. R.O.	
7.	CHIRIȚĂ RĂZVAN-MIREL	POT	
8.	Trinția Aurelio	POT	
9.	Gavrița Bianca-Eugenia	POT	
10	POTRĂ CRISTIAN-ALEXANDRU	POT	
11	ANAMARIA GAVRIȚĂ	POT	
12	MATEI SERGIU-ZUCIAN	POT	
13.	CAMPAN CRISTIAN	POT	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	GROFU Daniel	POT	
	Kroncsis Sebastian	POT	
	RADUCEA VALENTIN	POT	
	NICOLAE DAN	POT	
	FORUMBOIU GABRIELA	POT	
	Corches Cochruta - Maria	POT	
	TIU MIHAI-ADRIAN	S.O.S. RO	
	IONESCU TUDOR	S.O.S. RO	
	OLTENASU SORIN	S.O.S. RO	
	MACOVICI ILE SIMONA	S.O.S. RO	
	PASCALINI MIHAI ANIPANIAN	S.O.S. RO	
	GROZA CALIN FLORIN	INDEPENDENT	
	COABAN ANA MARIA	NR. 13	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	Bucur	Independent	
	George Petru	Independent	
	FAGET LAURENȚIU	Independent	
	Alecu Robert	Nesiliat	
	POPEANU RORICA	INDEPENDENT	
	MIACHESCU MIHAILA	PSD	
	GEORGESCU GHE. DANIEL	PSD	
	TOMA IULIE	PSD	
	GHERASIM LAURA	AUR	

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

[illegible]

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PECU PETRISOR - GABRIEL	AUR	
2	CHECARU MIRCEA	AUR	
3	Pote George Gheorghe	AUR	
4	Păroșescu Teodor	AUR	
5	Andrei Drlău	AUR	
6	Păoșu Laurențiu	AUR	
7	SANDU MIRCEA - IONUT	AUR	
8	CONSTANTINESCU ROICA	AUR	
9	Băncăari Ionica	AUR	
10	STEA MIHAILA	AUR	
11	STOICA CIPRIAN - TITI	A.V.R.	
12	SANDU STEFANESCU	AUR	
13	Ulcăreanu Virgil	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum și integrarea acestora în achizițiile publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14	CRISTINA DUMITRESCU	AUR	
15	Cătălin MĂRȘU	AUR	
16	VLADU NICOLAE	AUR	
17	POTECĂ VASILICA	AUR	
18	Șpanu Dumitru	AUR	
19	VASILE MARIAN	AUR	
20	Lăurec Sorin	AUR	
21	Istvan Geanănu	AUR	
22	Păcurar-Fernandes Luminia	AUR	
23	IACOB C. CIPRIAN	AUR	
24	Silgescu Otilia	AUR	
25	Overhoff C.	AUR	
26	Negru Corneliu	AUR	

LISTA
Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind promovarea produselor
agroalimentare prin lanțuri scurte de aprovizionare și trasabilitate digitală, precum
și integrarea acestora în achizițiile publice

[illegible]